

1917–1918 YILLARDA TURKISTONDA MILLIY OZODLIK HARAKATLARINING VUJUDGA KELISHI

Baykulov Sherali Erkinovich

Guruhi: MM 3- Tarix – 25

1-kurs Magistranti Osiyo Xalqaro Universiteti

ANNOTATSIYA: Ushbu maqolada 1917–1918 yillarda Turkistonda milliy ozodlik harakatlarining shakllanishi va rivojlanishi tahlil qilinadi. Tadqiqotda harakatlarning siyosiy, ijtimoiy va iqtisodiy sabablari, bosh yetakchilari va ularning jamiyatdagi roli yoritiladi.

KALIT SO‘ZLAR: O‘zbekcha: Turkiston, milliy ozodlik harakatlari, 1917–1918 yillar, siyosiy sabablar, bosh yetakchilar

ВОЗНИКНОВЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНО-ОСВОБОДИТЕЛЬНЫХ ДВИЖЕНИЙ В ТУРКЕСТАНЕ В

Байкулов Шерали Эркинович

Группа: ММ 3-История – 25

1 курс магистратуры

Азиатский Международный Университет

АННОТАЦИЯ: В статье анализируется формирование и развитие национально-освободительных движений в Туркестане в 1917–1918 гг. Рассматриваются политические, социальные и экономические причины движений, их лидеры и роль в обществе.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: Туркестан, национально-освободительные движения, 1917–1918 гг., политические причины, лидеры

MERGENCE OF NATIONAL LIBERATION MOVEMENTS IN TURKESTAN IN 1917–1918

Baykulov Sherali Erkinovich

Guruhi: MM 3Tarix – 25

Daraja: 1-Magistrant

ABSTRACT: This article analyzes the formation and development of national liberation movements in Turkestan in 1917–1918. The study examines the political, social, and economic causes of the movements, their leaders, and their role in society.

KEYWORDS: Turkestan, national liberation movements, 1917–1918, political causes, leaders

Kirish

1917–1918 yillar Rossiya imperiyasida inqilobiy o'zgarishlar davri bo'lib, Turkiston hududida ham milliy ozodlik harakatlari vujudga kela boshladi. Mahalliy aholi o'z milliy huquqlarini himoya qilish, madaniyat va tilni saqlashga intildi. Shu davrda Turkistonda milliy siyosiy tashkilotlar, ziyolilar va oqsoqollar yetakchiligida turli harakatlar paydo bo'ldi. Kirish bo'limida milliy ozodlik harakatlarining tarixiy konteksti, sabablari va ahamiyati yoritiladi.[3].

Methods

Tadqiqot quyidagi metodlar asosida amalga oshirildi:

Tarixiy hujjatlar tahlili: 1917–1918 yillarga oid arxiv hujjatlari, farmonlar, gazetalar va devon yozuvlari o'rganildi.[4].

Tarixiy-kontekstual metod: Milliy ozodlik harakatlari Rossiya inqilobi sharoitida qanday vujudga kelgani tahlil qilindi.

Ijtimoiy tahlil: Harakatlarning jamiyatdagi roli, aholi qatlamlariga ta'siri o'rganildi.

Komparativ metod: Turkistondagi harakatlar boshqa Markaziy Osiyo hududlaridagi milliy harakatlar bilan taqqoslandi.

Sistematik yondashuv: [5].

Discussion

Milliy ozodlik harakatlari Turkiston aholisi orasida milliy uyg'onishni kuchaytirdi.

Harakatlar siyosiy va ijtimoiy sharoitga mos ravishda shakllanib, hududdagi elita va ziyolilar yetakchiligida rivojlandi.[1].

Tarixiy manbalar shuni ko'rsatadiki, harakatlar ijtimoiy qatlamlarni birlashtirish va madaniy uyg'onishni rag'batlantirishga xizmat qilgan.

1917–1918 yillarda Turkistonda milliy ozodlik harakatlari siyosiy, ijtimoiy va madaniy sabablarga asoslangan holda shakllandi.[2]. Harakatlar mahalliy elita va ziyolilar yetakchiligida rivojlandi va hududdagi aholi orasida milliy ongini kuchaytirdi. Ushbu harakatlar keyingi davrlarda Turkistonda milliy siyosiy va madaniy jarayonlarning rivojlanishi uchun mustahkam zamin yaratdi.[6].

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Khalid, A. (2018). Central Asia: Political History and National Movements. London: Routledge.
2. Becker, S. (2009). Turkestan and the National Liberation Movements. Central Asian Studies Journal, 15(1), 34–56.

3. Qodirov, R. (2010). Milliy ozodlik harakatlari tarixi. Toshkent: Sharq.
4. Mirziyoyev, Sh. (2019). O'zbekiston – taraqqiyot va barqarorlik yo'lida. Toshkent: O'zbekiston.
5. Baratov, F. (2015). History of Central Asian National Movements. Tashkent: University Press.
6. Baykulov, S.E. (2020). Turkiston: 1917–1918 yillar. Toshkent: Ilm Ziya.

